

Schoolplan 2019-2023

VOORWOORD	1
LEESWIJZER	2
LIJST MET AFKORTINGEN	2
HET DOEL VAN HET SCHOOLPLAN	2
DE UITGANGSPUNTEN VAN DE SVZH	3
DE MISSIE	3
DE VISIE	3
WAARDEN	3
STRATEGISCHE KEUZES VAN SVZH	4
DE SCHOOL ALS GEMEENSCHAP WAAR KINDEREN ZICH THUIS VOELEN	4
EIGENTIJD EN ZELFVERZEKERD VRIJESCHOOLONDERWIJS	4
LEREN EN ONTWIKKELEN DOE JE SAMEN MET EEN GOEDE LERAAR.	5
DE SCHOOL STAAT VOOR KWALITEIT EN KWALITEITSZORG.	5
DE RUDOLF STEINER SCHOOL	5
ONZE KERNWAARDEN	6
LEERLINGEN & GEMEENSCHAP	7
MISSIE	8
VISIE	8
VERTALING NAAR DOELEN	8
STRATEGIEËN	9
DEFINIËRING VAN DE ONDERWIJSKWALITEIT	11
SOCIALISATIE	11
PERSOONSVORMING	11
KWALIFICATIE	12
PEDAGOGIEK, DIDACTIEK & VEILIGHEID	12
PEDAGOGISCH KLIMAAT EN DIDACTISCH HANDELEN (SK2 EN OP3)	12
VEILIGHEID (SK1)	14
ONDERWIJSTIJD	15
AANBOD	15
NEDERLANDSE TAAL	15
MONDELINGE TAALVAARDIGHEID	16
LEESVAARDIGHEID	16
SCHRIJFVAARDIGHEID EN TAALVERZORGING	17
ENGELSE TAAL	18

REKENEN/WISKUNDE	18
KUNSTZINNIG ONDERWIJS	19
ORIËNTATIE OP JEZELF EN DE WERELD	19
MENS EN SAMENLEVING	19
NATUUR, TECHNIEK EN ICT	20
<u>ONDERSTEUNING</u>	<u>20</u>
EXTRA ONDERSTEUNING EN ONDERSTEUNINGSPROFIEL	20
ANDERSTALIGHEID EN TAALACHTERSTANDEN	22
ONDERWIJS AAN LANGDURIG ZIEKE LEERLINGEN	22
<u>PERSONEELSBELEID & CULTUUR</u>	<u>23</u>
PROGNOSE OP PERSONEEL	24
PROFESSIONALISERING	24
WERKDruk	25
LEIDERSCHAP	26
<u>BEDRIJFSVOERING</u>	<u>27</u>

Voorwoord

Voor u ligt het schoolplan van basisschool 'Rudolf Steinerschool Krimpen aan de IJssel'. In dit plan beschrijven we op welke manier we in de periode van 2019 t/m 2023 ons onderwijs vormgeven. In deze periode zullen we beleidsvoornemens die in het verleden zijn ingezet en zich hebben bewezen verder voortzetten, maar ook nieuwe ontwikkelingen in gang zetten en ons bezinnen op de verdere toekomst. Zoals u dat van de Rudolf Steinerschool gewend bent, zien we dit als een opdracht die we samen met ouders, leerlingen, teamleden en andere betrokkenen willen vervullen.

Dit schoolplan geeft u als lezer inzicht in de ontwikkeling van de school. Het document is een leidraad voor het team en de schoolleider bij de kwaliteitsontwikkeling van ons onderwijs. Dit plan is tevens een verantwoording naar de onderwijsinspectie en sluit aan bij de gezamenlijke missie en visie van de 'Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland' (SVZH).

Het schoolplan is gemaakt in samenwerking met de SVZH, ouders (medezeggenschapsraad), het managementteam (schoolleider, bouwcoördinatoren en intern begeleiders) en het team. Mocht u vragen hebben naar aanleiding van dit plan, aarzelt u dan niet om contact met mij op te nemen.

Barry Simons, schoolleider

Leeswijzer

Om de leesbaarheid van deze schoolgids te bevorderen, is consequent gekozen voor het gebruik van de mannelijke uitdrukking. Deze is op alle plaatsen waar dit is toegepast vrij uitwisselbaar met de vrouwelijke. Waar we spreken van ouders, bedoelen we ook verzorgers.

Lijst met afkortingen

ASA	Arbeidsbemiddelingsbureau ASA
BHV	Bedrijfshulpverlening
BVS	Begeleidingsdienst voor Vrijescholen (BVS-schooladvies)
dMR	deel-Medezeggenschapsraad
GMR	Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
HB	Hoogbegaafdheid
IKC	Integraal Kindcentrum
KA	Kwaliteitszorg en ambitie
OP	Onderwijsproces
OR	Onderwijsresultaten
PO	Primair Onderwijs
RSS Krimpen	Rudolf Steinerschool Krimpen aan den IJssel
SK	Schoolklimaat
SLO	Stichting Leerplan Ontwikkeling
SVZH	Stichting Vrijescholen Zuid-Holland
SWV	Samenwerkingsverband passend onderwijs
VO	Voortgezet onderwijs
WPO	Wet op het Primair Onderwijs

Het doel van het schoolplan

Iedere school heeft de wettelijke verplichting elke vier jaar een Schoolplan op te stellen. Dit Schoolplan is een basisdocument voor de beleidsontwikkeling en het kwaliteitsbeleid van de school. Het bevat het strategisch kader van de school, op basis waarvan onder andere de jaarplannen worden opgesteld. Ons schoolplan voor de periode 2019 - 2023 is opgesteld in samenwerking met de Stichting Vrijescholen Zuid Holland (SVZH). Het schoolplan biedt tevens inzicht in de koers die de RSS Krimpen voor ogen heeft.

Bij de totstandkoming van het schoolplan is onder andere gebruik gemaakt van de uitkomsten van de volgende toetsingen en evaluaties:

- De evaluatie van het schoolplan 2015-2019 van de Rudolf Steinerschool (gezamenlijk schoolplan voor locaties Krimpen & Prinsenland)
- Het inspectiebezoek van oktober 2017 en de herstelopdracht van juni 2018.
- De interne audit & zelfevaluatie uit 2017.
- Tevredenheidsmetingen van ouders, leerlingen en medewerkers.
- De jaarlijkse evaluaties van de jaarplannen, specifiek voor de locatie in Krimpen.

- Analyse van de opbrengsten en/of resultaten van methodeonafhankelijke toetsen.

De uitgangspunten van de SVZH

De vrijescholen in Zuid-Holland zijn in 2011 gaan samenwerken om elkaar te versterken. Deze samenwerking resulteerde in 2015 in de Stichting Vrijescholen Zuid Holland. De SVZH verzorgt vrijeschoolonderwijs voor leerlingen van 4 tot 13 jaar en stimuleert een samenhangende pedagogische ontwikkel- en leerlijn voor kinderen van 2 tot 18 jaar. Daarvoor biedt de SVZH de volgende voorzieningen:

- 8 vrijescholen voor basisonderwijs in Zuid-Holland (Zuid)
- Samenwerking met 6 aan de scholen verbonden peuter- en naschoolse opvangen die zich verbinden met en aansluiten op de vrijeschoolpedagogiek
- Samenwerking met 3 vrijescholen voor voortgezet onderwijs en 1 vrijeschool afdeling voor VMBO beroepsgericht onderwijs
- Borging van een goede inhoudelijke aansluiting op alle vormen van voortgezet onderwijs

De strategie voor de komende schoolplanperiode 2019-2023 is op bestuursniveau van de SVZH vastgesteld. Dit heeft plaatsgevonden in goed overleg met de managementteams van de scholen binnen de SVZH. De GMR heeft ingestemd met de inhoud van het strategisch beleidsplan.

De missie

Het statutaire doel SVZH is het onderwijzen, ontwikkelen en opvangen van kinderen waarbij we de ontwikkeling van vrije geesten aanmoedigen, zowel in cognitiviteit, inventiviteit, originaliteit als creativiteit. Hiernaar verwijst de term 'vrij' in vrijeschoolonderwijs in deze tijd. Kennis van de zich ontwikkelende mens en aandacht voor de talenten van ieder kind vanuit de impuls van het antroposofische mens- en wereldbeeld vormen de grondslag van SVZH.

De visie

De SVZH-scholen werken met en aan een integraal schoolplan dat aansluit bij het antroposofisch mensbeeld dat kinderen per leeftijdsfase een eigen ontwikkeling doormaken in het denken, voelen en willen. De integrale ontwikkel- en leerlijn ondersteunt kinderen daarin. We dragen de brede bedoeling van het vrijeschoolonderwijs uit in een heldere taal. De scholen bieden een veilige en inspirerende omgeving waarin leerlingen hun gevoel van eigenwaarde en talenten kunnen ontwikkelen. De SVZH is een betrouwbaar en zich ontwikkelend (kennis-)netwerk van scholen die in verbinding staan met de samenleving.

Waarden

De SVZH is een professionele organisatie waarin ontwikkeling en persoonlijk leiderschap centraal staan. Alle medewerkers zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid en de ontwikkeling van hun eigen kwaliteiten. We zijn open, betrouwbaar en aanspreekbaar. Dat leidt tot duurzame keuzes. Wat we beloven dat doen we. We zijn respectvol en inclusief denkend.

Strategische keuzes van SVZH

Voor de komende planperiode richt de SVZH het vizier op vier ontwikkelingen:

De school als gemeenschap waar kinderen zich thuis voelen

Vanuit de maatschappelijke beweging ziet de SVZH kansen om de keten van onderwijs, opvang, (jeugd-) zorg en andere voorzieningen dichter bij elkaar te brengen. Deze trend biedt kansen voor onze vrijescholen die van oudsher een gemeenschap vormen van leraren, ouders en leerlingen. Onze ambities worden voor de ouders en kinderen van onze scholen zichtbaar in onze inspanningen:

- SVZH blijft zich inspannen om naast het algemeen bijzonder basisonderwijs ook ruimte te creëren voor speciaal basisonderwijs met wortels in de vrijeschoolpedagogiek. Ook willen we ambities van scholen ondersteunen om een meer vanzelfsprekende verbinding met de (gemeentelijke) jeugdzorg te realiseren.
- SVZH wil dat opvang en onderwijs bij onze scholen steeds vanzelfsprekender bij elkaar gaan passen: We stimuleren de vorming van kindcentra voor kinderen van 2 tot 12 jaar. Veranderingen aan de schoolgebouwen (verhuizing, verbouwing, renovatie) zijn een natuurlijk moment om hier een duurzame samenwerking voor te realiseren.
- Het vrijeschoolonderwijs kent een oorsprong in het leerplan van 4 tot 18. De van overheidswege gedwongen knip tussen PO en VO willen we tenietdoen. Een perspectief van een PO/VO-locatie waarin een school van de SVZH meedoet kan daarbij een inspiratiebron vormen. Ook kan gedacht worden aan een tienercollege waarin de basisschool doorloopt tot de 8e klas.

Eigentijds en zelfverzekerd vrijeschoolonderwijs

Onderwijs is altijd in beweging want het is geworteld in een veranderende samenleving. De wereld stelt leerlingen (als ze groot zijn maar ook nu) voor andere vragen en uitdagingen dan voorheen. We hebben nog maar gedeeltelijk antwoord op die vragen, die bijvoorbeeld te maken hebben met culturele diversiteit, duurzaamheid en digitalisering. Het ministerie werkt aan nieuwe kerndoelen aan en soms stuurt de politiek direct op output. Hoe gaan we hiermee om? Hoe wendbaar en adaptief is ons onderwijs?

- We blijven bestuurlijk aangesloten bij de landelijke ontwikkeling van nieuwe kerndoelen en zullen in dit proces de ontwikkeling van bouwstenen die passen bij de vrijeschool steunen. Een voorbeeld hiervan is de leerlijn digitale geletterdheid.
- We willen dat onze scholen er zijn voor alle leerlingen, zonder oneigenlijke drempels. De vrijeschool is een unieke internationale beweging en de vrijeschool in Nederland kan putten uit bronnen van over de hele wereld om vorm te geven aan culturele inclusiviteit.
- ICT als leermiddel is slechts aanvullend. Investerings in ICT doen we mondjesmaat en bovenal pedagogisch doordacht. ICT kan geen vervanging zijn van de leraar.

Leren en ontwikkelen doe je samen met een goede leraar.

Er willen steeds meer leerlingen willen naar de vrijeschool. Gelukkig geldt dat ook voor leraren; het spreekt steeds meer leraren aan om op een vrijeschool te werken. De eigen visie die zo gebruikelijk is binnen het vrijeschoolonderwijs spreekt ook leraren uit het regulier onderwijs aan. Hoe ben je de meest aantrekkelijke werkgever, hoe zorg je dat mensen worden ingezet op hun kracht, zich blijven ontwikkelen en hoe anticiperen we op lesgeven met minder leraren? Want het groeiend tekort aan leraren is reëel. De sector heeft een probleem. Er zijn te weinig pabo-studenten om de vrijgevallen plaatsen in het natuurlijk personeelsverloop te vullen. Bovendien laten het imago van en de werkdruk in het onderwijs te wensen over.

- We geloven dat HR-beleid maatwerk is en de school hier de eenheid is waarbinnen dit vorm krijgt. De vrijeschool biedt een aantrekkelijke werkomgeving en maximale ruimte voor eigen verantwoordelijkheid en persoonlijke en professionele groei, ook voor invallers vanuit de flexibele schil. De scholen zijn onderling solidair en helpen elkaar uit de brand bij tijdelijke tekorten en mobiliteit.
- De SVZH organiseert in opdracht van de scholen de werving van nieuwe leerkrachten. Ze draagt ook zorg voor en de gezamenlijke scholing en begeleiding in een eigen academie. Ze doet dit met behulp van interne schoolcoaches, externe schoolopleiders en door middel van coalitievorming met scholingsinstituten.

De school staat voor kwaliteit en kwaliteitszorg.

De inspectie spreekt het SVZH-bestuur aan op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen. In onze sturingsfilosofie ligt de verantwoordelijkheid zo dicht mogelijk bij de praktijk van het leer- en ontwikkelproces. De school geeft zelf een duidelijk kader van de onderwijskwaliteit en de ambitie. Het past bij de vrijeschool dat de leraar het eigen onderwijs zelf ontwikkelt. We nemen pas bestuurlijk het heft in handen als de opdracht de reikwijdte van de school overstijgt.

- Scholen hebben een duidelijke, zichtbare en toetsbare visie op kwaliteit en ambitie in hun schoolplan. Scholen voeren zelf-evaluaties uit. Het bestuur voert met regelmaat interne audits uit naar de kwaliteit van het onderwijs, ter ondersteuning van de schoolontwikkeling en transparantie.
- We hebben een betrouwbaar management-informatiesysteem en signaleren vroegtijdig het risico van verhoogd toezicht van de inspectie. Het bestuur neemt een actieve rol in de ondersteuning van de scholen om dit te voorkomen.

De Rudolf Steiner School

De vrijeschool in Krimpen aan den IJssel is 45 jaar geleden gestart als zelfstandige school, opgericht vanuit een ouderinitiatief. De school had toen (net als nu) een regiofunctie. Toen de Rudolf Steinerschool in Prinsenland groter werd is de vrijeschool in Krimpen aan den IJssel een dependance geworden van Prinsenland. Sinds 2018 is Krimpen aan den IJssel weer financieel onafhankelijk van Prinsenland. Nu onze school financieel zelfstandig is, is het mogelijk geworden om meer invulling te geven aan onze eigen identiteit.

Onze leerlingen stromen als stevige kinderen uit naar het voortgezet onderwijs. Ze hebben daarbij méér geleerd dan lezen, schrijven en rekenen. Hoofd, hart én handen zijn ontwikkeld. Deze brede ontwikkeling van leerlingen is mogelijk doordat de leerkracht zijn lessen afstemt op de groep. Hij is hierbij slechts gebonden aan de vrijeschool- en kerndoelen, niet aan opgelegde methodieken. Voorwaarde hiervoor is dat de kinderen echt gezien worden, individueel maar vooral ook als groep.

We willen als school herkend worden op onze kernwaarden, die geworteld zijn in de antroposofie. Deze antroposofische grondslag is ook basis voor onze regiofunctie. We zijn een school voor algemeen bijzonder onderwijs, daarom kunnen we leerlingen verwachten uit een groter geografisch gebied.

De vrijheid die financiële zelfstandigheid met zich meebrengt, komt ook met nieuwe verantwoordelijkheden. In de voorliggende periode zorgen we dat de eigenheid van onze school binnen de SVZH herkenbaar is, zowel in materiële als in immateriële zin. De identiteit van de school vormt een dragende structuur voor leerlingen, ouders en leerkrachten.

Onze kernwaarden

Kernwaarden vormen de basis voor ons onderwijs, onze besluitvorming en de samenwerking op en rond de school. We houden deze kernwaarden levend door elkaar op deze waarden aan te spreken, zowel binnen het team, in de klas als op het schoolplein. Daarnaast voeren we de kernwaarden integraal door in onze communicatieve uitingen. We vinden het belangrijk om ook in complexere discussies en besluiten terug te kunnen vallen op onze kernwaarden. In onze school onderschrijven we de kernwaarden van de SVZH. Daarnaast hebben we drie kernwaarden vastgesteld die op onze schoollocatie een leidraad vormen.

De kernwaarden die we delen met de SVZH zijn:

- **Ontwikkeling** - Mensen en organisaties ontwikkelen zich in fasen. Het onderwijs aan kinderen vormt hen. Daarom is de lesstof ook ontwikkelingsstof en wordt deze zorgvuldig op de ontwikkelingsfase afgestemd.
- **Authenticiteit** - We bereiden kinderen en jongeren voor op het leiden van een authentiek leven. We bevorderen hiertoe de ontwikkeling van het zelfbewustzijn en de overtuiging dat je jezelf mag zijn.
- **Respect** - We respecteren de levensbeschouwing en godsdienst van eenieder. Leerlingen van vrijescholen ontdekken dat mensen hun waarden op verschillende manieren uiten en leren dit te waarderen.
- **Vriendschap** - Wij geloven in de waarde van menselijke verbinding. We leren kinderen hoe ze vruchtbaar contacten kunnen aangaan en hoe ze vriendschappen kunnen aangaan en onderhouden.
- **Zorgzaamheid** - Wij zorgen ervoor dat onze leerlingen zich met de wereld verbinden. Leerlingen worden opgevoed tot jongvolwassenen die bereid zijn verantwoordelijkheid te dragen.
- **Transparantie** - Wij zijn open en transparant over de kwaliteit en inrichting van ons onderwijs. Door duidelijk te zijn over pedagogische uitgangspunten en doelen weten leerlingen, leraren, ouders en andere betrokkenen waar wij voor staan en wat ze kunnen verwachten van ons.

De kernwaarden voor de Rudolf Steiner School in Krimpen aan den IJssel zijn:

- Ontwikkelingszin – De intrinsieke drang om tot bloei te komen en de nieuwsgierigheid en openheid die ieder mens bezit, willen we koesteren en stimuleren. Ontwikkeling verloopt niet lineair, op onze vrijeschool kan een ontwikkeling vertragen en/of versnellen. Ze staat echter nooit stil. De ontwikkelingszin is zowel van toepassing op de persoonlijkheidsontwikkeling van leerlingen, als op de organisatie van de school zelf.
- Eerbied - Een gevoel van bewondering, verwondering en waardering voor wat is, en de uiting daarvan in gedrag en taalgebruik. Dit kan gaan om omgangsvormen tussen mensen, maar ook bijvoorbeeld om eerbied voor de natuur, die ons jaarritme bepaalt.
- Verbinding – Vanuit onderlinge verbondenheid trekken we samen op om tot ontwikkeling van individuen en collectief te komen. Dialoog en ontmoeting zijn onze belangrijkste instrumenten hierin.

Leerlingen & gemeenschap

Leerlingen van de Rudolf Steinerschool in Krimpen aan den IJssel komen uit de Krimpenerwaard, Capelle aan den IJssel en Rotterdam. Onze school kan omschreven worden als een dorpschool, maar vervult tegelijkertijd een regiofunctie. Een groot deel van de leerlingen komt gericht voor het antroposofische onderwijs.

Ouderparticipatie speelt een belangrijke rol op onze school. Diverse commissies bieden hiervoor een structuur, maar ook buiten de bestaande structuren zijn er veel initiatieven van ouders voor de school. De school hecht hier een groot belang aan: we zien het als waardevol voor de school en het onderwijs.

Er is een actieve Schoolkring (ouderraad) waaraan tenminste alle klassenouders deelnemen. De Schoolkring vormt een belangrijk informeel orgaan waar adviezen worden gegeven en suggesties worden gedaan, waar informatie tussen school en ouders wordt uitgewisseld, en waar ideeën worden ontwikkeld voor en met de school. De Schoolkring stemt nauw af met de dMR en andersom.

Vanwege het belang van de ouderparticipatie willen we deze minder afhankelijk maken van individuen en dieper verankeren in de schoolcultuur. We willen de structuur van de Schoolkring en de dMR versterken en verbinden aan de vele initiatieven binnen de school. Ons doel is om vanuit een gevoel van gezamenlijkheid en onderlinge verbinding uitnodigend te zijn voor alle ouders om mee te denken, mee te praten en mee te doen. Onderliggende gedachte is dat een sterke en brede structuur voor ouderparticipatie bijdraagt aan het overdraagbaar maken van pedagogische waarden. Thuis en school vormen een verlengstuk van elkaar.

Missie

De antroposofie vormt de grondslag van onze school. Onze einddoelen zijn door de overheid opgesteld. Wij geven daarnaast de kinderen extra vaardigheden mee die zij nodig hebben om zich een leven lang te kunnen blijven ontwikkelen. Persoonsvorming, creativiteit en volwaardig deel kunnen nemen aan de maatschappij vinden wij belangrijk.

We leren de kinderen om zich te verbinden en eerbiedig om te gaan met mens, cultuur en natuur. Wij zien ontwikkeling in de breedste zin, als een wisselwerking tussen hoofd, hart & handen. Ons onderwijs wordt afgestemd op de ontwikkelingsfasen van het kind zoals gedefinieerd binnen de antroposofie.

Visie

Onze school werkt dagelijks met de kinderen aan de ontwikkeling van hoofd, hart en handen. Daarbij zorgen wij ervoor dat er een gezonde afwisseling plaatsvindt tussen taal, rekenen, kunstzinnig onderwijs en fysieke ontwikkeling. Hier zetten we vakdocenten voor in: handwerk, euritmie, tuinbouw, gym, muziek en houtbewerking.

Bij deze ontwikkeling betrekken wij de hele gemeenschap. Dit zijn de leerlingen, de ouders, de leerkrachten en de partijen waar we mee samenwerken. Gezamenlijk ontfermen wij ons over de klas en het kind zodat zij optimaal kunnen ontwikkelen. De leerkrachten en gemeenschap realiseren dit door vanuit verbinding samen te werken.

We voorzien kinderen in hun onderwijsbehoeften en dragen zorg voor optimale ontwikkeling. Na acht jaar onderwijs op onze school zijn de leerlingen breed onderlegd. Leerkrachten leveren kwalitatief goed onderwijs, ze werken vanuit een open houding in verbinding met de gemeenschap. Tegelijkertijd behouden zij hun professionaliteit en borgen zij de onderwijskwaliteit.

Vertaling naar doelen

Voor de komende vier jaar hebben wij de volgende doelen gesteld:

Onderwijs

- Wij blijven voldoen aan de wettelijke eisen en aan de opgestelde referentieniveaus.
- Wij bieden de kinderen een zo breed mogelijk vrijeschoolonderwijsprogramma.
- We willen eigentijds vrijeschoolonderwijs geven en investeren in de zoektocht naar de vormgeving hiervan.
- We verkennen welke andere vormen van differentie binnen de klas kunnen worden toegepast om het onderwijs dichter op de onderwijsbehoefte van de kinderen aan te laten sluiten.

Personeel

- We werken actief en vanuit de kracht van onze school aan duurzame verbintenissen met nieuwe leerkrachten. Door vrijheid en ontwikkelruimte te bieden in een plezierige bedding zijn we een aantrekkelijke werkgever.
- We werken toe naar een nieuwe organisatiestructuur waarbij de input voor differentiatie van buiten de klas (o.a RT) binnen de klas wordt gebracht. Op die manier werken we tevens aan de werkdrukverlichting.
- We versterken de relatie met onze ketenpartners. Samen bieden we vanuit een ondersteuningsteam inclusief onderwijs op onze school.
- Wij realiseren een Integraal KindCentrum (IKC) op antroposofische basis. Dit is een plaats waar kinderen zich doorlopend kunnen ontwikkelen vanaf de peutertijd tot en met 12 jaar. Dit doen we samen met Kinderdam. Vanuit het IKC bieden we buitenschoolse activiteiten. Ook verkennen we de mogelijkheid tot samenwerking op personeelsgebied.

Huisvesting

- We realiseren vier extra lokalen. Dat stelt ons in staat om een enkelstrooms-school te worden.

Gemeenschap

- We investeren in de doorontwikkeling van de ouderparticipatie. We versterken de bestaande structuur. Nieuwe ouders brengen we actief in contact met de gemeenschap.

Financiën

- We werken aan de versterking van de financiële positie van de school. We versterken het draagvlak voor de ouderbijdrage.

Algemeen

- We maken de identiteit van de school zichtbaar. We geven het samen de juiste woorden en betekenis, gekoppeld aan onze kernwaarden.
- We verbeteren onze communicatie naar buiten toe.

Strategieën

Onze strategie om onze doelen te behalen is als volgt:

1	Brede ontwikkeling van kinderen Ons onderwijsaanbod voldoet aan de wettelijke kaders. In de antroposofische visie wordt de ontwikkeling van kinderen echter breder bekeken. Op grond hiervan krijgt op onze school niet alleen de cognitieve ontwikkeling van het kind aandacht, maar ook de creatieve, sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling: Hoofd, hart en handen. Daarom geven wij in ons onderwijs een belangrijke plaats aan bewegend leren, vertelstof die specifiek afgestemd is op de leeftijdsfasen van de kinderen, activiteiten waarin de kinderen van verschillende leerjaren samenwerken en kunstzinnige vakken als handwerken, houtbewerking, euritmie, muziek en toneel. Hierdoor heeft ons onderwijs een duidelijke meerwaarde ten opzichte van regulier
----------	--

	<p>onderwijs. Wij willen de kinderen pedagogisch verantwoord leren omgaan met digitale hulpmiddelen en sociale media.</p>
2	<p>Professionalisering van de organisatie</p> <p>Een groeiende school vraagt om een stevige organisatiestructuur, waarin ieder zijn/haar taken en bevoegdheden kent. De stevige organisatiestructuur vertaalt zich naar een stevige (financiële) positie binnen SVZH. We willen een school zijn op basis van de antroposofie, waar leerkrachten de antroposofische beginselen en ideeën kunnen vertalen naar de huidige tijd, willen samenwerken en leiding durven nemen.</p> <p>We besteden veel aandacht aan begeleiding van personeel, aan de samenhang binnen het team. We geven leerkrachten ruimte vanuit vertrouwen om hun eigen invulling te geven waar mogelijk. We werken met de methodieken van geweldloze communicatie aan het geven (en krijgen) van feedback.</p>
3	<p>Doorontwikkeling van de ouderparticipatie</p> <p>De school kent een grote ouderbetrokkenheid in commissies en ouderinitiatieven. Daardoor ervaren leerkrachten en ouders de school als een gemeenschap. Dit willen wij zo houden en meer structuur geven zodat veel ouders actief deelnemen in de gemeenschap. Ook willen we ouderbetrokkenheid voor de langere termijn borgen door ouderparticipatie diep te verankeren in onze cultuur.</p>

Meetpunten

Strategie	Meetpunten 2019-2020	Meetpunten 2020-2021	Meetpunten 2021-2022	Meetpunten 2022-2023
Kinderen ontwikkelen zich in brede zin.	jaarplan interne audit	jaarplan	jaarplan interne audit	jaarplan
Professionalisering	reflectie huisvesting Afstemming Kinderdam			
De school als gemeenschap.	MR/Schoolkring/ team			

Op grond van het voorgaande zal jaarlijks per strategie een gedetailleerd schooljaarplan worden opgesteld. Hierin vermelden we ten minste:

- Meetpunten
- Acties om deze doelen te realiseren
- Verantwoordelijke persoon binnen de school voor de uitvoering

Definiëring van de onderwijskwaliteit

Wij bieden onderwijs op antroposofische grondslag. Ook de kwaliteitszorg voor het onderwijs benaderen wij vanuit de antroposofie. Daarmee verbreden we ten opzichte van het wettelijk kader, en zoeken naar passende antwoorden op de vragen die veranderingen in dit wettelijk kader met zich meebrengen.

Onze school verzorgt hoogwaardig onderwijs, waarbij enerzijds de vaardigheden en kennis centraal staan die ieder mens nodig heeft. Anderzijds zoeken we naar antwoorden op de ontwikkelingsvragen van elk individueel kind én de klas als groep.

We creëren onderwijs dat de wil tot ontwikkeling aanspreekt en leerlingen uitnodigt en stimuleert om kennis, vaardigheden en een open en nieuwsgierige houding te ontwikkelen. Een breed onderwijsprogramma gaat uit van evenwicht tussen hoofd, hart en handen. Bij het monitoren van onze onderwijskwaliteit kijken wij naar de domeinen socialisatie, persoonsvorming en naar kwalificatie.

Socialisatie

Binnen het domein socialisatie bereiden we leerlingen voor op een plek in de samenleving. Hiervoor is het van belang dat de leerlingen kennismaken met de normen en waarden in onze samenleving en cultuur. De scholen van de SVZH stellen de volgende uitgangspunten centraal:

- Het bevorderen van vertrouwen en veiligheid in de klas.
- Het versterken van de sociale vaardigheden bij leerlingen
- Het beheersen van verschillende oplossingsstrategieën bij pesten en andere conflicten.
- Leren om verantwoordelijkheid te nemen.
- Het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie.
- Het leren over andere culturen en tradities, bij bijvoorbeeld bij jaarfeesten en in de vertelstof.

Naast het registreren van de dagelijkse waarnemingen in de klas monitoren we de sociale ontwikkeling middels het afnemen van sociogrammen. De input van de sociogrammen vertalen we (mede) naar de Kanjertrainingen, waar we binnen de school mee werken. Belangrijk aandachtspunt is dat we met een toename van het aantal leerkrachten de Kanjertraining goed willen borgen binnen onze school

Persoonsvorming

Persoonsvorming wordt niet als vak gegeven, maar is integraal verweven in ons curriculum. Het legt de aandacht op de vorming van de leerling. 'Wie ben ik, wat kan ik en wat wil ik zijn?', zijn de belangrijkste vragen voor de invulling van dit domein. De vrijeschoolpedagogie speelt een belangrijke rol in deze invulling. In ons Pedagogisch Kompas hebben we vakoverstijgende kwaliteiten gedefinieerd die het kind nodig heeft om deze vragen te beantwoorden en die stimulerende factoren zijn in het leven. Het gaat hierbij om de kwaliteiten belangstelling, concentratie, nauwkeurigheid, werktempo, doorzettingsvermogen, zelfstandigheid, zelfvertrouwen en creativiteit.

Dagelijks wordt op school in allerlei situaties een beroep gedaan op de ontwikkeling van deze kwaliteiten. Ze zijn leidend in het beschrijven van de ontwikkeling van het kind in het getuigschrift.

Als school zetten we het Pedagogisch Kompas zo breed mogelijk in. Zo kan ieder kind vol vertrouwen met de verworven kennis en de ontwikkelde vaardigheden naar het vervolgonderwijs en het volwassen leven doorstromen.

Kwalificatie

Bij het domein kwalificatie staan kennis en vaardigheden centraal. Deze worden aangeboden aan de hand van een rijk geïntegreerd curriculum. Naast de vakken taal en rekenen kennen vrijescholen een breed spectrum aan vakgebieden die uitgewerkt zijn in verschillende leerlijnen passend bij de ontwikkelingsfase van de kinderen. Dit maakt het leren vanuit hoofd, hart, handen daadwerkelijk mogelijk.

Wij monitoren dit als volgt:

- Leerlingvolgsysteem, waarin we aangeven welke kennis en vaardigheden de leerlingen beheersen.
- Twee keer per jaar erkende toetsen (Cito) voor taal, rekenen, begrijpend lezen en eindtoets (IEP) in groep 8.
- Door de leerkrachten zelf gemaakte toetsen, in aanvulling op methodegebonden toetsen.
- Opbrengstgericht werken waarbij twee keer per jaar een analyse plaatsvindt op schoolniveau, klassenniveau en leerlingniveau.

We beschouwen toetsen als impulsen om te komen tot verdere ontwikkeling.

Pedagogiek, didactiek & veiligheid

Pedagogisch klimaat en didactisch handelen (SK2 en OP3)

Onze pedagogie vindt inspiratie in de impuls die door Rudolf Steiner begin 20e eeuw is gegeven. We streven naar onderwijs dat volledige ontplooiing van de leerling mogelijk maakt. Daarbij richten we ons niet alleen op de cognitieve ontwikkeling, maar ook op het (kunstzinnig) beleven van de wereld en op de wilsvorming van leerlingen. Vanuit deze benadering ontwikkelt het opgroeiende kind een zelfstandig oordeel, een gezonde moraliteit en leert het creatief denken en handelen. Zo kan het kind in de toekomst stevig zijn plek in de maatschappij innemen.

In onze maatschappij herkennen we een grote mate van individualisme en materialisme. Tegelijkertijd is er een zoektocht naar spiritualiteit en culturele inhoud gaande. Deze dualiteit tussen het materiële en immateriële onderscheiden we ook in de mens. De vrijeschoolpedagogie streeft ernaar deze twee aspecten te verbinden, opdat het kind met beide leert omgaan.

De leerling brengt zijn eerste schooljaren in de kleuterklas door. In de kleuterklassen werken we met de vrijeschooldoelen van de BVS. Binnen deze doelen werken we gedifferentieerd. Een kleuter leert in de kleuterklas door het vrije spel. Het kunstzinnig onderwijs (handwerk, boetseren, tekenen) stimuleert hem taakgericht bezig te zijn. In de kleuterklas worden letters en cijfers niet actief aangeleerd. Als een kleuter zelf laat zien hier wel mee bezig te zijn, laten wij dat gebeuren. We kunnen hem hierin begeleiden. Pas als de leerling leerrijp is stroomt hij door naar de 1^e klas, de onderbouw.

Vanaf klas 1 wordt de leerstof actief en bewust aangeboden. Leerkrachten werken hierbij met het instructiemodel DIM. We spreken in het vrijeschoolonderwijs het hoofd (denken), het hart (voelen) en de handen (willen) aan. Hierdoor kan de leerling zich intensiever verbinden met de leerstof. Hoe intensiever die verbinding is, hoe beter de leerstof bij de leerling beklijft.

Om tegemoet te komen aan de natuurlijke beweegdrang van het jonge kind, zijn klas 1 en 2 op onze school 'Beweegklassen'.

In de kleuterklassen staat spelen centraal. De kinderen bewegen veel en vrij in hun spel. In de eerste klas moeten de kinderen 'ineens' veel stilzitten. Die overgang is voor veel kinderen moeilijk. Met het inzetten van bewegende eerste en tweede klassen maken we die overgang vloeiender, en meer in lijn met de natuurlijke ontwikkeling van het kind.

De fysieke leeromgeving vinden we belangrijk vanwege de impact op het gevoel van geborgenheid van de leerling en voor een gezonde zintuigontwikkeling. Het meubilair en lesmateriaal zijn daarom zoveel mogelijk van natuurlijke materialen. De aankleding van de lokalen verzorgen we met aandacht. Wij vinden het belangrijk dat kinderen meebewegen met het jaarritme. De essentie van het jaarritme geven we mee in het vieren van de jaarfeesten.

Ambities op stichting- en schoolniveau

De SVZH besteedt doorlopend aandacht aan de vraag hoe eigentijds vrijeschoolonderwijs verzorgd kan worden. Daarbij is er aandacht voor de interne en externe communicatie van de brede bedoeling van het vrijeschoolonderwijs. Ook de betrokkenheid van leerlingen bij hun eigen leerprocessen vinden we belangrijk. Binnen de SVZH zoeken we met de leerlingen naar de beste vorm van ondersteuning bij hun leerproces. De huidige tijdgeest brengt een specifieke pedagogische opdracht met zich mee: we stellen ons open voor het zoekproces naar de bedoeling van onderwijs en opvoeding in de huidige tijd. We vertalen dit naar ons pedagogisch en didactisch handelen.

Op schoolniveau vinden we het belangrijk om de wereld binnen te halen en op zoek te gaan hoe we zelf naar buiten gaan. We willen werken vanuit een open, ademend systeem. We willen nauw contact met de gemeenschap en de samenleving.

We vinden het belangrijk dat de ontwikkeling van de leerlingen toekomstbestendig is. We beogen daarom dat de leerlingen zich veerkrachtig, zelfstandig, creatief en met behoud van authenticiteit ontwikkelen.

Veiligheid (SK1)

Scholen hebben de wettelijke verplichting de veiligheid binnen de school te borgen. We maken deze wettelijke verplichting concreet in ons veiligheidsplan. Een deel van dit plan is op stichtingsniveau opgesteld, het andere deel is schoolspecifiek. Ons veiligheidsplan staat online¹ en is zo toegankelijk voor alle ouders.

In het veiligheidsplan zijn protocollen vastgelegd die sociale, psychische en fysieke veiligheid betreffen. Het bevat het anti-pestprotocol en tevens ons social-mediaprotocol.

De implementatie van het veiligheidsplan vindt plaats op vele manieren. Op het gebied van fysieke veiligheid zijn er bijvoorbeeld ontruimingsoefeningen en is er personeel geschoold in BHV. Veiligheid is een vast onderwerp in de gesprekscycli tussen schoolleiding en leerkrachten. Voor de kinderen behoort kanjertraining tot het curriculum als onderdeel van de sociale opvoeding. De kanjertraining kan ook curatief ingezet worden in geval van pestgedrag.

De monitoring van het veiligheidsplan vindt op verschillende manieren plaats. Vanuit de kanjertraining maken we gebruik van KANVAS. Dit systeem bestaat onder andere uit een leerlingenvragenlijst, een docentvragenlijst en hieruit voortvloeiende sociogrammen. De vragenlijsten worden jaarlijks afgenomen. De sociogrammen worden hierna zowel door de groepsleerkrachten als de intern begeleider beoordeeld. Indien nodig nemen zij naar aanleiding van de sociogrammen vervolgstappen. Het resultaat van de vragenlijsten wordt ook beschikbaar gesteld aan de inspectie.

Ook ouders en leerkrachten ontvangen om de twee jaar een anonieme enquête over veiligheidsbeleving. De resultaten hiervan worden ook bekeken en beoordeeld. Blijkt op basis van deze resultaten dat er acties nodig zijn, maken we een plan van aanpak.

Veiligheid is binnen de SVZH een vast en terugkerend onderwerp. Er heerst stichtingbreed een zogenaamde 'aanspreek-cultuur'. Het veiligheidsplan wordt minimaal tweejaarlijks geëvalueerd en bijgesteld.

Bij de implementatie van het veiligheidsplan werken we op onze school vanuit de kernwaarde *eerbied*. Het antroposofisch mensbeeld en de waarden van de Kanjertraining vormen de basis van de aanpak van veiligheid op school. Iedereen heeft het recht zichzelf te zijn en zich te midden van anderen veilig te voelen. De school zoekt samen met leerlingen en ouders naar de grenzen van wat we wel en niet acceptabel vinden. De kernwaarde 'verbinding' speelt hierbij een belangrijke rol.

Een veilige omgeving maken we samen. Het is onze ambitie om met leerlingen, ouders én leerkrachten gezamenlijk de verantwoordelijkheid te nemen voor een veilige omgeving. Dit vraagt om vroegtijdige signalering door goed te luisteren naar wat er speelt en de open dialoog met én tussen leerlingen, ouders en leerkrachten. De resultaten van de monitoring worden vertaald naar praktische ingrepen om de veiligheid te vergroten.

Onze school groeit. We richten onze focus op het borgen van de Kanjertraining binnen een groeiende school en een groeiend team.

¹ <https://www.rudolfsteinerschoolkrimpen.nl/voor-ouders/veiligheidsplan/>

Onderwijstijd

De RSS Krimpen hanteert de volgende onderwijstijden:

- De jongste kleuters (vierjarigen) gaan vijf dagen per week van 8:30-12:30 naar school
- Kleuters van vijf jaar en ouder en de leerlingen in klas 1 en 2 gaan op maandag, woensdag en vrijdag van 8:30-12:30 naar school. Op dinsdag en donderdag hebben zij school van 8:30 - 14:45. Op deze lange dagen geldt een continurooster.
- Leerlingen in de klassen 3, 4, 5 en 6 hebben op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag onderwijs van 8:30 - 14:45. Op deze dagen geldt een continurooster. Op woensdag is er les van 8:30 tot 12:30

De onderwijstijd wordt jaarlijks geregistreerd in een urenstaat. Wij voldoen hierbij aan de eis van gemiddeld 7520 schooluren over de volledige basisschoolperiode.

De onderwijstijden zijn aangepast aan de ontwikkeling van de leerlingen. Jongere leerlingen hebben meer behoefte aan rust. Aan deze behoefte wordt voldaan door de onderwijstijd op te bouwen naarmate de leerlingen ouder worden.

Aanbod

Nederlandse taal

Het onderwijs in de Nederlandse taal valt uiteen in de deelgebieden mondelinge taalvaardigheid, leesvaardigheid, schrijfvaardigheid, taalverzorging en begrippenlijst.

Om binnen de wettelijke eisen het vrijeschoolkarakter van ons taalonderwijs te behouden is op onze school is een taalcoördinator actief. De taalleerlijnen en taalkaternen zoals uitgezet door de BVS zijn leidraad voor ons taalonderwijs. De taalcoördinator maakt deze taalkaternen concreet en zet ze om in methodiek. Voor spelling, technisch lezen en begrijpend lezen zijn deze katernen reeds beschikbaar. Het katern voor mondelinge taalvaardigheid is nog in ontwikkeling.

De katernen van de BVS beschrijven de doelen van het taalonderwijs geven suggesties voor het gebruik van bestaande en/of door de BVS ontwikkelde methodiek. Binnen deze katernen blijft, binnen de wettelijk gestelde kaders, ook ruimte voor een eigen invulling van het taalonderwijs door de leerkracht.

Ambitie

We brengen in kaart hoe de mondelinge taalvaardigheid al aan bod komt in de taalkaternen en het vrijeschoolonderwijs. De verbeterpunten die we vinden zetten we om in concrete verbeteringen.

Mondelinge taalvaardigheid

Bij mondelinge taalvaardigheid besteden we aandacht aan gespreksvaardigheid, luistervaardigheid en spreekvaardigheid.

Methodiek

Vrijeschoolonderwijs is talig onderwijs. Voorlezen, vertellen en reciteren (de spreuken) zijn onderdeel van het dagelijks onderwijsaanbod. Voor voordrachten, toneel, spreekbeurten, discussies en dialoog is ook ruime aandacht, zowel in de dagelijkse gang van zaken als in het periodeonderwijs.

Voor mondelinge taalvaardigheid waren tot voor kort geen methoden of methodieken voorhanden. De onderwijsinspectie heeft onlangs de *Peiling mondelinge taalvaardigheid* gepubliceerd. De SLO heeft naar aanleiding van dit onderzoek de eerste voorbeeldlessen mondelinge taalvaardigheid geconstrueerd. Naar aanleiding hiervan onderzoeken wij hoe de vrijeschool-leerlijnen daarbij aan kunnen sluiten.

Ambitie

Het mondeling taalonderwijs is volop in ontwikkeling, ook vanuit ministerie en inspectie. Wij zetten de komende jaren in op een verdere ontwikkeling van dit onderwijs binnen de vrijeschool-leerlijn. We willen onderzoeken waar de doelen en vereisten van het mondeling taalonderwijs al verweven zijn in onze lesstof. Waar nodig vullen we de lesstof aan. De taalcoördinator vervult hierin een centrale rol.

Leesvaardigheid

Ook leesvaardigheid kent twee subdomeinen: het lezen van zakelijke teksten en het lezen van fictionele narratieve en literaire teksten. Technisch lezen en begrijpend lezen zijn de basisvaardigheden die de leerling hiervoor moet bezitten.

Methodiek

Voor het technisch leren lezen zetten we in klas 1 t/m 3 de leesbladenmap in die is ontworpen door de BVS (Begeleidingsdienst Vrije Scholen). Dit onderwijs wordt versterkt door de methode ZLKLS (Zo Leren Kinderen Lezen en Schrijven).

Bij begrijpend lezen maken we gebruik van de methoden BLIKSEM en Basalt.

Voor zowel technisch als begrijpend lezen schreef de taalcoördinator een beleidsplan. Hierin is de invulling van het leesonderwijs op onze school vastgelegd.

De hierboven beschreven methoden worden versterkt door het periodeonderwijs en de materialen in onze schoolbibliotheek.

Ambitie

De leeropbrengsten van het leesonderwijs in de 1^e en 2^e klas van de vrijeschool liggen onder het niveau van de landelijke opbrengsten. De eindopbrengsten in klas 6 voldoen wel ruimschoots aan de door het ministerie gestelde eisen, en lagen voor schooljaar 2018-2019 ruim boven het landelijk gemiddelde. Deze slow start ligt besloten in onze pedagogische visie t.a.v het laten aansluiten van onderwijs bij de ontwikkelingsfase van de leerling. We willen binnen deze pedagogische visie ons hard maken voor het behoud van een ontwikkelingsgerichte opbouw in het leesonderwijs. Daarbij blijven we kritisch kijken naar, en staan open voor nieuwe ontwikkelingen en inzichten op onderwijskundig gebied.

Schrijfvaardigheid en Taalverzorging

Om teksten te kunnen produceren, moeten leerlingen kunnen schrijven (handschrift), correct kunnen spellen, kennis van tekstopbouw en een goed tekstbegrip hebben. Pas als de leerling al deze vaardigheden beheerst, zal hij zelf een heldere tekst kunnen produceren.

Handschriftontwikkeling

De handschriftontwikkeling begint op onze school in de 1^e klas, met het leren schrijven van blokletters.

De leerlingen krijgen onderwijs in lopend schrift vanaf klas 2. De leerlingen oefenen eerst met potlood, vanaf december in klas 3 gebruiken ze een vulpen. De gebruikte methodiek is Handschrift van uitgeverij Malmberg.

Het vormtekenen speelt een belangrijke rol binnen het leren schrijven in het vrijeschoolonderwijs. In klas 3 is er periodeonderwijs over 'het schrift'. Ook bij het schrijven in de periodeschriften is er aandacht voor de verzorging van het handschrift.

Spelling, grammatica en tekstopbouw

Het schrijven van een goede tekst begint bij correct kunnen spellen. We maken hierbij een onderscheid in het spellen van onveranderlijke woorden en werkwoordspelling.

Onveranderlijke woorden komen aan bod in de methode ZLKLS. De methode Staal gebruiken we als ondersteuning bij ZLKLS. Hierin komen onder andere werkwoordspelling en grammatica (woord- en zinsontleding) aan bod. Daarnaast gebruiken we in hogere klassen Taalactief als ondersteuning.

Ook de vrijeschoolleerlijnen geven een duidelijke plaats aan werkwoordspelling, woord- en zinsontleding.

Tekstopbouw en tekstbegrip zijn nauw verweven. Tekstopbouw en opstel/zelf schrijven zijn daarom gekoppeld aan het begrijpend lezen.

Taal is overal. De verwerking van het taalonderwijs vindt daarom ook plaats in de andere zaakvakken en het periodeonderwijs.

Ambities

We onderzoeken hoe we in ons schrijfonderwijs iedere leerling zo goed mogelijk kunnen faciliteren, rekening houdend met zijn aanleg en mogelijkheden.

De BVS werkt aan een nieuw katern over leren stellen/zelf schrijven. Dit implementeren wij de komende jaren in ons onderwijs.

Engelse taal

Engels is onderdeel van het curriculum vanaf de 1^e klas. Ook hier sluit de opbouw van het onderwijs aan bij de ontwikkelingsfase van de leerlingen. De leerdoelen voor ons onderwijs in de Engelse taal zijn terug te vinden in *Ik zie rond in de wereld*.

In klas 1 en 2 bieden we de leerlingen liedjes en versjes aan. De liedjes en versjes sluiten aan bij het jaarritme. De kinderen krijgen hierin uitleg over de gebruikte woorden. In deze klassen willen we de kinderen vooral vertrouwd maken met de Engelse taal, zonder deze actief te onderwijzen. Deze methode grijpt terug op de natuurlijke manier van (moeder)taalontwikkeling bij het jonge kind: aanbod en nabootsing.

Vanaf klas 3 werken we aan de woordenschat. De leerlingen schrijven Engelse woorden en verwerken deze kunstzinnig.

In klas 5 en 6 werken we met de methoden 'On the move' en 'In action'.

De aspecten natuurlijk leren en kunstzinnige verwerking van het geleerde sluiten aan op de antroposofische visie op onderwijs: met hoofd, hart en handen.

Ambities

In de komende periode willen we ons onderwijs in de Engelse taal kritisch afzetten tegen de huidige maatschappelijke ontwikkelingen. We onderzoeken of onze methodes nog up-to-date zijn, en of de vrijeschooldoelen uit *Ik zie rond in de wereld* onze leerlingen voldoende voorbereiden op vervolgonderwijs en hun latere functioneren in de maatschappij. Als we constateren dat de huidige methoden niet meer voldoen, zetten we in op vernieuwing.

Rekenen/Wiskunde

Onder rekenen en wiskunde vallen de domeinen getallen, verhoudingen, meten en meetkunde, verbanden, getallen, tijd en ruimte.

In ons rekenonderwijs maken we gebruik van de methode *De Wereld in Getallen* (WIG). De methode wordt niet lineair ingezet, maar de leerkrachten stemmen de in de methode beschreven doelen af op het niveau van de klas.

De vrijeschoolleerdoelen zijn onze tweede leidraad. De WIG methode is ondersteunend bij het differentiëren in combinatieklassen. Als vrijeschool behoort ook meetkunde tot het curriculum. De doelen voor dit vak zijn gedefinieerd door de BVS.

Ambities

De school groeit, en we ontwikkelen van een school met combinatieklassen naar enkelstroom. Als in de komende jaren de combinatieklassen uit onze school verdwijnen, zullen we afwegen hoe we de WIG-methode in gaan zetten binnen ons vrijeschoolonderwijs. We onderzoeken hierbij nieuwe strategieën en implementeren deze om de wettelijk geformuleerde kerndoelen in te halen.

Kunstzinnig onderwijs

Het kunstzinnig onderwijs op de RSS bestaat uit de vakken muziek, euritmie, toneel, bewegingsonderwijs, schilderen, vormtekenen, handwerken, houtbewerking en boetsen.

Kunstzinnig onderwijs start in de kleuterklas. De kleuters zijn dagelijks bezig met handwerken, tekenen en boetsen. Ook het schilderonderwijs start in de kleuterklas. Dit onderwijs zet zich in een doorlopende lijn voort tot en met klas 6.

Alle klassen krijgen euritmie van een vakdocent. Zingen is een vast onderdeel van de schooldag. Muziek- en toneellessen vinden in alle klassen op projectbasis plaats. De leerlingen van klas 1 t/m 6 krijgen de leerlingen vormtekenen en bewegingsonderwijs.

We zetten bij de kunstzinnige lessen natuurlijke materialen in. Voor de opbouw van de lessen gaan we uit van het curriculum vrijeschoolonderwijs.

Kunstzinnig onderwijs in het vrijeschoolonderwijs geen bijzaak. In ons onderwijs *met hoofd, hart en handen* geeft het kunstzinnig onderwijs het meest uitdrukkelijk de ruimte aan deze laatste twee. Maar in het werken met hart en handen bieden we de leerling niet alleen de voorwaarden voor een evenwichtige ontwikkeling in alle aspecten van zijn mens-zijn. Het kunstzinnig onderwijs is ook essentieel voor het scheppen van voorwaarden voor, en in de verwerking van het cognitief onderwijs: het hoofd. Ze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Ambitie

We werken aan een methode om de kunstzinnige ontwikkeling van de kinderen in beeld brengen, zonder er een waardeoordeel, een cijfer, aan te verbinden. Dit waardeoordeel is niet passend, omdat we kunstzinnige vorming zien als onderdeel van een veel breder, individueel ontwikkelingsproces. Het in beeld brengen van kunstzinnige ontwikkeling is daarentegen wel waardevol, omdat het ons in staat stelt de evenwichtige ontwikkeling van iedere leerling te monitoren en te borgen.

Oriëntatie op jezelf en de wereld

Mens en samenleving

We geven onze leerlingen een stevige basis om hun eigen plek in de huidige samenleving in te gaan nemen. Hierbij willen we niet alleen uitgaan van hun individuele ontwikkeling. We plaatsen de leerling, de school, de gemeenschap in een groter kader. Dit kader biedt het kind een blik op de wereld om hem heen, om daarin met kennis van andere culturen en waarden respectvol zijn plaats in te nemen. Daarbij hechten we er ook belang aan dat de leerling zich bewust is van de geschiedenis waar onze huidige maatschappij in wortelt.

Geschiedenis, mens, maatschappij, andere culturen en religies komen aan bod in ons periodeonderwijs. In de onderwerpen die aan bod komen in het periodeonderwijs geven we de leerling steeds ruimere kaders waarbinnen hij zijn plek in de wereld kan beschouwen en innemen.

Om de leerling vaardig te maken in het respectvol en stevig innemen van zijn plek, eerst in de klas, en later in steeds groter verband, zetten we de Kanjertraining in.

Ambitie

We willen de komende periode onderzoeken of het wereldbeeld wat de leerling vanuit de periodelessen meekrijgt eigentijds is. Indien nodig gaan we op zoek naar passende antwoorden op een veranderende maatschappij. We verkennen of we met leerlinginbreng het burgerschapsonderwijs kunnen versterken.

Natuur, techniek en ICT

Natuur speelt een grote rol in ons jaarritme. Het onderwijs is hier nauw mee verbonden en deint mee op dit ritme. De jaarfeesten geven een hier herkenbare structuur aan. In klas 3 krijgt dit jaarritme nog concretere aandacht in de tuinbouwlessen.

Techniek komt aan bod in onze kunstzinnige lessen. De klassen 5 en 6 krijgen daarnaast les in houtbewerking.

ICT is alleen in de klassen 5 en 6 onderdeel van het onderwijsaanbod. Er zijn hiervoor laptops beschikbaar.

Ambitie

Op het gebied van ICT sluiten we ons aan bij de visie van de SVZH: 'ICT als leermiddel is slechts aanvullend. Investerings in ICT doen we mondjesmaat en bovenal pedagogisch doordacht. ICT kan geen vervanging zijn van de leraar.' Binnen deze visie onderzoeken we of we mogelijkheden zien voor het aanbieden van een pedagogisch doordachte digitale leerlijn, afgestemd op de leeftijdsfase van de kinderen.

De vaste docent houtbewerking verliet onze school na schooljaar 2017-2018. In het schooljaar 2019-2020 zal ons houtlokaal als regulier klaslokaal ingezet worden. We zien deze veranderende omstandigheden als kans om te komen tot een vernieuwde en eigentijdse invulling van de lessen houtbewerking.

Ondersteuning

Extra ondersteuning en ondersteuningsprofiel

De wet op het primair onderwijs (WPO) geeft als kader voor extra ondersteuning in het onderwijs:

Ten aanzien van leerlingen die extra ondersteuning behoeven, is het onderwijs gericht op individuele begeleiding die is afgestemd op de behoeften van de leerling. (...)

De scholen voorzien in een voortgangsregistratie omtrent de ontwikkeling van leerlingen die extra ondersteuning behoeven.²

In ons schoolondersteuningsprofiel is beschreven welke mogelijkheden, grenzen en ambities wij hebben voor het ondersteunen van leerlingen met extra onderwijsbehoeften. Extra onderwijsbehoeften kunnen ontstaan op het vlak van cognitieve ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling en motorische ontwikkeling. Zowel een boven- als ondergemiddelde ontwikkeling kunnen leiden tot extra ondersteuningsvragen.

Als het nodig is kunnen we voor extra ondersteuning een beroep doen op het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs (SWV) in onze regio. Dit samenwerkingsverband

² Wet op het primair onderwijs, artikel 8, lid 4 en 8

heeft een eigen ondersteuningsplan. Hierin staat beschreven welke ondersteuning de school zelf moet bieden (basisondersteuning) en voor welke ondersteuning we bij het samenwerkingsverband terecht kunnen.

De ondersteuningsstructuur op onze school staat beschreven in het schoolondersteuningsplan en schoolondersteuningsprofiel 2019/2020. Deze zijn op onze website te downloaden³. We geven hieronder een beknopte samenvatting weer.

Als we signaleren dat een kind een extra onderwijsbehoefte heeft, bieden we extra ondersteuning. Deze ondersteuning is ingedeeld in niveaus, waarbij niveau 1 het basisniveau voor iedere leerling is. We houden de benaming aan zoals binnen het SWV gebruikelijk is.

- Niveau 1
Adaptief onderwijs, algemene ondersteuning in de klas, groepsplan, groepsbespreking
- Niveau 2a
Extra ondersteuning in en rond de klas, door de klassenleerkracht of Remedial Teacher (RT). De intern begeleider (IB) is betrokken. Soms worden collega's en schoolondersteuningsteam ingezet. Zorgteam, Kindbespreking.
- Niveau 2b
Extra ondersteuning in en rond de school door aan de school verbonden derden. De Krimpenwijzer is hierin een ondersteunende partner.
- Niveau 3
Extra ondersteuning verzorgd door externen (Ambulante begeleiding)
- Niveau 4
Extra ondersteuning buiten de school, met tussenkomst van SWV aan den IJssel; onderwijsarrangementen, SBO of SO.

De niveaus worden op volgorde doorlopen. *1 stap verder met de 1-ondersteuningsroute* is hierbij de maatstaf. We verhogen het ondersteuningsniveau als:

- Het kind niet gedijt
of
- Het kind onvoldoende vaardigheidsgroei laat zien
of
- Het kind hiaten in de leerstof laat zien

De wettelijk verplichte voortgangsregistratie van de ontwikkeling van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte vindt plaats in ParnasSys.

Iedere leerling is uniek. We stellen ons steeds opnieuw de vraag: Welke onderwijsbehoefte heeft dit kind? Hoe past dit binnen zijn unieke ontwikkeling? Kunnen we hieraan voldoen, en hoe?

Ambitie

We willen verkennen hoe inclusief onderwijs in onze school vorm krijgt.

³ <https://www.rudolfsteinerschoolkrimpen.nl/voor-ouders/overige-documenten/>

Wij versterken pedagogische vergadering met kindbesprekingen.

Anderstaligheid en taalachterstanden

Leerlingen die het Nederlands niet als moedertaal hebben zijn van harte welkom op onze school, mits zij de Nederlandse taal in voldoende mate beheersen om het onderwijs te kunnen volgen. Onze school is niet ingericht op NT- onderwijs.

Onder onze leerlingen bevinden zich momenteel meertalige kinderen. Leerlingen die het Nederlands niet beheersen hebben zich nog niet gemeld met een verzoek tot inschrijving.

Voor alle leerlingen die moeite hebben met de Nederlandse taal – dus niet alleen de meertalige leerlingen – is er een ondersteuningsbeleid. Binnen dit ondersteuningsbeleid kan de school een aantal uren remedial teaching bieden voor taalontwikkeling. Er is ook oefenmateriaal voor thuis beschikbaar. We zetten dit alleen in overleg met de ouders in.

Ambitie

We willen blijven monitoren of er een toename is in het aantal leerlingen binnen het NT2 onderwijs met interesse in vrijeschoolonderwijs.

Onderwijs aan langdurig zieke leerlingen

- 1. Bij het geven van onderwijs aan een leerling die is opgenomen in een ziekenhuis of die in verband met ziekte thuis verblijft, kan het bevoegd gezag van een school worden ondersteund.*
- 2. De ondersteuning bedoeld in het eerste lid wordt verzorgd door:*
 - a. een educatieve voorziening (.....) bij een academisch ziekenhuis of*
 - b. een schoolbegeleidingsdienst als bedoeld in artikel 179, indien de leerling is opgenomen in een ziekenhuis niet zijnde een academisch ziekenhuis dan wel indien de leerling in verband met ziekte thuis verblijft.⁴*

Bij langdurige ziekte zijn basisscholen zelf verantwoordelijk voor het onderwijs aan langdurig zieke leerlingen. Hierbij gaat het zowel om leerlingen die langdurig in een ziekenhuis zijn opgenomen, als die langere tijd ziek thuis verblijven.

Voor de ondersteuning van langdurig zieke leerlingen heeft de RSS Krimpen de volgende procedure vastgesteld:

1. Als duidelijk is dat een leerling van onze school langer dan 2 weken in een ziekenhuis wordt opgenomen of ziek thuis is, neemt de klassenleerkracht en/of de intern begeleider contact op met de ouders om de situatie door te spreken.
2. De klassenleerkracht(en) en de intern begeleider beslissen in overleg met de ouders van het zieke kind en de directie of er externe hulp van de schoolbegeleidingsdienst ingezet wordt.

⁴ WPO, artikel 9a

3. De school ontwikkelt in overleg met de ouders een planmatige aanpak, ook bij inzet van de schoolbegeleidingsdienst.
4. De school blijft verantwoordelijk voor de te ontwikkelen en uit te voeren aanpak. Tijdens het uitvoeren van de aanpak overlegt de school regelmatig met de ouders.

We zien het als een belangrijke taak dat de school contact houdt met (de ouders van) de zieke leerling. Als school hebben we niet alleen een verantwoordelijkheid voor de continuïteit van het leerproces, minstens even belangrijk is te zorgen dat de leerling het gevoel houdt 'erbij te horen'.

Uiteraard spelen kaartjes, brieven en tekeningen hier een belangrijke rol in. Als het mogelijk is kan het zieke kind bezocht worden door de klassenleerkracht en/of medeleerlingen. Eventueel kan er gebruik gemaakt worden van video-opnamen, telefonisch contact, e-mails of webcam.

Per situatie bekijken we welke acties kunnen leiden tot een zo groot mogelijk welbevinden van de zieke leerling.

We realiseren ons daarbij dat deze activiteiten alleen in goed overleg met ouders of verzorgers uitgevoerd kunnen worden. We willen daarbij niet uit het oog verliezen dat onze goedbedoelde activiteiten niet alleen het kind, maar ook de ouders niet onnodig belasten.

Personeelsbeleid & cultuur

Onze school groeit. Uitbreiding van ons team was en is daarbij noodzakelijk. De nieuwe leerkrachten hebben deels een vrijeschool-PABO-achtergrond en deels zijn ze afkomstig uit het reguliere onderwijs. Er is een goede spreiding in de leeftijden.

Als school willen wij:

- Een betrouwbare, plezierige en steunende werkgever zijn die een lerende omgeving biedt aan de leerkrachten.
- Nieuwe leerkrachten (zowel met antroposofische als reguliere achtergrond) goed laten landen binnen de school en werken aan langdurige samenwerkingsrelaties. Dit vraagt tijd, aandacht en zorgvuldigheid.
- Begeleiding bieden op maat, voor zowel ervaren leerkrachten als voor nieuwe leerkrachten. Het doel hiervan is om leerkrachten zich te laten ontwikkelen, zowel in de breedte als in de diepte. Dit doen we onder andere in de gesprekscyclus van de SVZH en door collegiale consultaties met collega's die expertise op deelgebieden bezitten.
- Aanvullende expertise van buiten opzoeken, zoals bijvoorbeeld de externe ondersteuning bij zij-instromers door de BVS en/of de Hogeschool Leiden.
- De school verder versterken door inzet van de extra middelen die in augustus 2019 zijn verworven (30% salarisschaal 11, voormalig LB-functie). De middelen zetten we in voor de algemene dagelijkse leiding en voor een taalcoördinator.

Prognose op personeel

Op onze school zijn in de aankomende vier jaar geen leerkrachten die met pensioen gaan. Dat is positief voor de kern van het team. Door de groei van de school zullen er wel meer leerkrachten moeten worden aangetrokken. Een belangrijk criterium bij het aannemen van nieuw personeel, is hun specifieke interesse in onze school. Tevens recrutereren wij op affiniteit met en kennis van de antroposofie. De school is kwetsbaar als het gaat om groepsgrootte van de klassen. Dit kan invloed hebben op het formatiebeleid. De in te zetten fte per klas zullen niet per definitie gelijk over de klassen worden verdeeld.

Professionalisering

Van een vrijeschool-leerkracht wordt niet alleen didactische vaardigheid verwacht, maar ook de vaardigheid om kunstzinnige vakken en verdieping in de antroposofie te bieden. Bovendien wordt verwacht dat leerkrachten hun lessen zelfstandig ontwerpen. Om dit mogelijk te maken krijgen leerkrachten de ruimte om hun eigen ontwikkelingspunten te formuleren en het eigen ontwikkeltraject in te richten. De doorgaande ontwikkeling van leerkrachten is ook een investering in de verdere professionalisering van ons onderwijs. We hechten er bovendien belang van dat kinderen leren van leerkrachten die blijvend in ontwikkeling zijn.

Als in afstemming met de schoolleiding besloten wordt dat er behoefte is aan scholing of intercollegiale bezoeken, dan organiseert de school deze. Leerkrachten kunnen ook gebruik maken van andere mogelijkheden binnen de SVZH, zoals de Academy. De Academy heeft een breed aanbod van scholing en ontwikkeling. Het streven is om meer studiemomenten voor leerkrachten te creëren. Als vanuit de gesprekken met de schoolleiding blijkt dat er specifieke vaardigheden nodig zijn, kan de schoolleiding interveniëren in het ontwikkelingsprogramma van een leerkracht. De methode 'geweldloze communicatie' is een middel om tot verdere professionalisering te komen. Deze methode nodigt uit tot uitspreken, bespreken en concreet vastleggen in afspraken.

De school wil de vergaderstructuur professionaliseren. De onderliggende gedachte is om leerkrachten eigenaar te maken van een specialisatie of vrijeschoolaspect en hem daarmee verantwoordelijk te maken voor het agenderen van het desbetreffende onderwerp binnen de overlegstructuur. Momenteel hebben we een taalcoördinator en we streven er naar om ook voor rekenen een coördinator aan te stellen.

Als school vinden we goede communicatie met de gemeenschap van groot belang. Een goede communicatie stelt ons in staat om de verbinding met de gemeenschap te versterken. Daarom willen we de communicatie professionaliseren.

Werkdruk

Werkdruk en werkdrukverdeling zijn terugkerende onderwerp in de vergadercyclus. Als school willen we zorgdragen voor een zo goed mogelijke werkdrukverdeling binnen de mogelijkheden

die we hebben. Leerkrachten kunnen aangeven waar druk ligt en in gezamenlijkheid tot oplossingen komen.

De school neemt integraal de CAO over ten aanzien van het taakbeleid. De CAO heeft het taakbeleid veranderd, het team is aan zet. Wij brengen het taakbeleid als volgt in beeld:

De formatie op de klassen. De jaartaak is 1659 uur voor een fulltimer. Dat zijn 1019 (onderbouw) uur of 901 (kleuters) lesgebonden uren met daarbij de opslagfactor van 45% is 1478 uur. Als we hier de vergadertijd in meenemen, blijft er op jaarbasis 131 uur over.

- Onderwijsondersteunend personeel werkt op uurbasis. Zij werken vanaf een half uur voor aanvang van de lessen ter voorbereiding op instructietijd van de leerkracht. Hetzelfde geldt voor na de lessen.
- De taken die de school doet: taalcoördinator, rekencoördinator, vrijeschool muziek & kunstzinnig onderwijs, vieringen werkgroepen voor de dag zelf, MR, specialisatie HB, voorzitter pedagogische vergadering, algemeen dagelijkse leiding (open dag & algemene ouderavond), schoolkring, lief & leed, materiële bestellingen, stagiairs.
- Lange pauzes verdelen onder elkaar met efficiënte benadering.
- Alle leerkrachten zijn aanwezig tijdens de opmaat voor de schooldag start, studiedagen, studiemiddagen.
- Werkdrukmiddelen
- Vervangingsbeleid: Bij afwezigheid van een leerkracht, zetten we de volgende stappen:
 - Benadering duo collega of collegae met een (tijdelijke) aanstelling of talentpooler
 - Bellen invalpoule deelnemers vanuit bestuur of ASA.
 - Opdelen klas - de leerkracht verzorgt een opdeelschema in de klassenmap m.i.v. het nieuwe schooljaar. Houdt wel rekening met de aantallen.
 - De klas wordt naar huis gestuurd.

Is de werkdrukverdeling werkdruk-verlichtend?

Vervanging vinden is een enorme uitdaging, ook bij ons op school. Door het werkdrukakkoord en de talentpoolfunctie is er vaak aan het begin van een schooljaar een goed werkende flexibele schil, maar deze poule zinkt snel in formaties bij de scholen van de SVZH. Bij langdurige uitval van leerkrachten gedurende het jaar zijn er door de krapte op de arbeidsmarkt geen externe oplossingen te vinden en moet intern gezocht worden naar een oplossing die vaak niet ideaal zijn voor de medewerkers in kwestie. Hierbij wordt de flexibele schil langdurig ingezet en verliezen we de bewegingsvrijheid voor kortdurende vervangingen. Dit maakt dat leerkrachten met grote regelmaat extra werken om ziektevervanging van collega's op te lossen. Dit verhoogt de werkdruk weer, met risico op overbelasting. Er is kans dat leerkrachten daardoor uitvallen. Als school maken we ons hier grote zorgen over.

Leiderschap

Het is de taak van de schoolleider om de ambitie van de school te formuleren, zorg te dragen voor de samenhang en deze te vertalen naar de lespraktijk. De schoolleider draagt tevens zorg voor de dialoog met ouders en leerkrachten. Een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden is het realiseren van verbinding tussen de verschillende partijen, waarbij het hoofddoel altijd de

ontwikkeling van de leerling is. De schoolleider handelt vanuit vertrouwen en niet vanuit de behoefte aan controle.

Een groeiende school betekent ook een groeiende gemeenschap. De schoolleider streeft ernaar om nieuwe ouders en leerkrachten te introduceren in de dynamiek van de school. De schoolleider streeft ernaar om het leiderschap en de initiatieven in alle geledingen aan te spreken. Dit betreft zowel het onderwijs als de ondersteunende initiatieven. De schoolleider biedt hiervoor de structuur en houdt zicht op de ontwikkelingen. Gedeeld leiderschap wordt zinvol als vanuit eigen inbreng en ontwikkelpunten, met het oog op het collectieve belang, nieuwe ontwikkelingen voortkomen.

De schoolleider stelt de vraag welk type leiderschap over vier jaar nodig is binnen de school. Hij houdt een evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in het leiderschap in het oog. De functie van schoolleider wordt momenteel bekleed door een man. Verder bestaat het team uit veertien vrouwelijke leerkrachten en één mannelijke. Drie vrouwelijke leerkrachten bekleden momenteel leidinggevende posities: de taalcoördinator, de intern begeleider, en de algemeen dagelijkse leiding. De overige leerkrachten nemen voor taken in de school een coördinerende rol in. Binnen het team zouden in de komende periode promoties kunnen plaatsvinden door specialisaties op leiderschap.

De schoolleider bouwt aan toekomstbestendig leiderschap om de school in de volgende fase stevig en zichtbaar te laten zijn.

Bedrijfsvoering

Sponsoring

De RSS Krimpen staat open voor sponsoring. Bij het aanvaarden van sponsoring houden we de voorwaarden aan die beschreven zijn in het Convenant 'Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring'⁵ en de brochure Spelregels sponsoring op scholen⁶. 2 Daarnaast beoordelen we steeds of de sponsoring aansluit op onze schoolcultuur en past binnen onze visie, missie en waarden.

Proceshandboek

Voor procedures en werkwijzen is er het proceshandboek van de SVZH. Dit wordt jaarlijks (gedeeltelijk) geëvalueerd en bijgesteld.

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financiering-onderwijs/documenten/convenanten/2009/02/24/convenant-scholen-voor-primair-en-voortgezet-onderwijs-en-sponsoring>

⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financiering-onderwijs/documenten/brochures/2015/06/01/spelregels-sponsoring-op-scholen>